

Vruchtbaarheid nog te optimaliseren

De Nederlandse zeugen zijn zeer vruchtbaar en de Nederlandse zeugenhouder weet dat steeds beter te benutten. Maar er is nog steeds werk aan de winkel.

Dat het met de toomgrootte de laatste jaren hard vooruit is gegaan, is zonneklaar. Sinds 1997 is het aantal levend geboren biggen per worp gestegen van 10,9 naar 13,4. Daarbij is overigens het aantal doodgeboren biggen en de uitval tot spenen ook wat gestegen. Daar is zeker nog verbetering mogelijk. De fokkerijorganisaties focussen tegenwoordig ook meer op bigvitaliteit en moedereigenschappen. Maar ook huisvesting en voeding spelen hier een rol.

Berigheid en terugkomers

Ook op andere fronten gaat het beter met de fertiliteit. Berigheid bijvoorbeeld. In 1990 werd op een gemiddeld zeugenbedrijf jaarlijks 5,0% van de zeugen opgeruimd wegens berigheidsproblemen. In 2009 nog maar 1,3%. Vooral bij de eerste worps zeugen gaat het tegenwoordig veel beter met de berigheid. Dit is voor een groot deel aan de fokkerij te danken, maar ook aan het feit dat tegenwoordig de dekstallen gewoon goed verlicht zijn. Iedereen weet hoe de berigheid

gestimuleerd moet worden en dat de conditie van de zeugen in de kraamperiode zo goed mogelijk op peil moet blijven. Op steeds meer bedrijven meet men vandaag de dag systematisch de spekdikte bij werpen en bij spenen. Het percentage herdekkingen is de laatste 10 jaar ook duidelijk gezakt tot gemiddeld onder de 8%. Dit komt onder meer door intensieve voorlichting van KI-organisaties en de GD, gebaseerd op praktisch onderzoek bij de Wageningen Universiteit. We weten nu wat het goede inseminatietijdstip is en dat we het beste een beer voor de zeugen kunnen zetten tijdens het insemineren.

Verwerpen en geboorteproblemen

Kunnen we dus achterover leunen? Nee, zeker niet, want andere aspecten van de vruchtbaarheid vragen tegenwoordig meer onze aandacht, zoals ook blijkt uit het grote aantal telefonische vragen aan de varkensdierenartsen van de GD. Geboorteproblemen bijvoorbeeld, zoals traag werpen, de geboorte van te veel slappe of dode biggen en het matig op gang komen van de melkgift. De moderne hoogproductieve zeug heeft vaak meer moeite met de overschakeling van de drachtstal naar de kraamafdeling.

Een ander vruchtbaarheidsprobleem waar we ons regelmatig het hoofd over breken zijn verwerpers. De lijst met mogelijke oorzaken daarvan is enorm. Niet alleen slaan zo nu en dan infectieziekten zoals PRRS toe, ondanks vaccineren. Ook najaarsverwerpen blijkt op bepaalde bedrijven een terugkerende nachtmerrie, ondanks het feit dat de oorzaken en veel risicofactoren daarvan goed in kaart zijn gebracht.